

XI ОУ “НИКОЛАЙ ЛИЛИЕВ”

Град Стара Загора, кв. ”Три чучура – юг”, ☎ 042/672003, 0878473822
e-mail: ou11sz@abv.bg

Утвърдил: А. БОРА

Директор: Желязко Богданов

ПРОГРАМА ЗА ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

за учебната 2023- 2024 година

I. Въведение

Приобщаващото образование е всеобхватен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане на индивидуалността и разнообразието от потребности на всяко дете, насоченост към ресурсите на децата, както и създаване на възможности за развитието и активното им участие в живота на училищната общност.

Програмата включва реда и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такава подкрепа съобразно техните индивидуални потребности и потенциални възможности.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Гарантиране на достъпа на всяко дете или ученик до подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на ученето и приобщаването и на необходимостта от подходяща подкрепа;

Разясняване на стъпките за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа.

III. РЕД ЗА РАБОТА

- За реализиране на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие в училище работят психолог, логопед, ресурсен учител и други специалисти според потребностите на учениците
- Екипът за подкрепа за личностно развитие в училището се създава със заповед на директора за конкретно дете или ученик – със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания, за всяка учебна година.

- Подкрепата за личностно развитие на учениците се организира и осигурява в съответствие с утвърдените областни и общински стратегии за подкрепа за личностно развитие на учениците
- Училището включва в годишния план за дейността си видовете дейности, сроковете и отговорниците за предоставяне на подкрепата за личностно развитие
- Всяка учебна година със заповед на директора се определя координатор, който организира и координира процеса на осигуряване на обща и допълнителна подкрепа

1. Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие

ОБЩА ПОДКРЕПА- насочена е към всички ученици в училището, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището и включва:

- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- допълнително обучение по учебни предмети;
- допълнително консултиране по учебни предмети;
- кариерно ориентиране на учениците;
- занимания по интереси;
- библиотечно-информационно обслужване;
- грижа за здравето;
- поощряване с морални и материални награди;
- дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- дейности за превенция на обучителните затруднения;
- провеждане на регулярни срещи обсъждане на информацията за обучение и развитие на ученика
- провеждане на регулярни срещи за определяне на конкретни дейности за отделни ученици

1.2. Дейности за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на учениците

- **ДОПЪЛНИТЕЛНО ОБУЧЕНИЕ СЕ ПРЕДОСТАВЯ НА УЧЕНИЦИ, КОИТО:**
 - имат три последователни текущи оценки слаб (2);
 - срещат затруднения, индикирани чрез срочна оценка слаб (2)
 - имат системни пропуски по даден учебен предмет, изразяващи се в годишна оценка слаб (2)
 - не са постигнати очакваните резултати, заложили като прагова стойност за успешност при националното външно оценяване IV клас
 - напредват при обучението по даден учебен предмет;
 - след обсъждане на информацията от входните равнища
 - за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа
 - за които българският език не е майчин
- **ДЕЙНОСТИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА**
 - Потребностите от допълнителното обучение се определят от учителя по предмета и координатора

- Организиране на дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и други изяви.
- Библиотечно-информационно обслужване се осигурява чрез училищните библиотеки и/или училищни информационни центрове, които осигуряват свободен достъп на учениците до информация от различни източници.
- Грижа за здравето се осигурява чрез създаване на условия за достъп на децата и учениците до медицинско обслужване.
- Поощряване с морални и материални награди.
- Включване на родители към различни съвместни дейности
- Кариерно ориентиране на учениците.
- Изграждане на позитивен психологически климат. Прилагане на координирани и последователни усилия за осигуряване на благоприятна образователна среда, създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация.
- Ранно оценяване на риска от обучителни затруднения на учениците с оглед превенцията им.
- Допълнително обучение по учебни предмети
- Допълнителното обучение по български език и литература за ученици, за които българският език не е майчин е задължително и се осъществява, чрез допълнителни учебни часове извън училищния учебен план в съответствие с ДОС за усвояване на българския книжовен език.
- Допълнителни консултации.

1.3. ДОКУМЕНТИ, КОИТО СЕ ИЗГОТВЯТ ОТ УЧИТЕЛИТЕ:

- протокол от екипна среща, на която се препоръчва предоставяне обща подкрепа, изразяваща се в допълнително обучение, консултации и т.н.;
- доклад към директора от координатор.
- заповед на директора за определяне на учениците и условията за провеждане на дейностите.
- изготвяне на план за предоставяне на обща подкрепа, съвместно със специалистите, които ще участват в осигуряването ѝ.
- учителите оценяват напредъка на детето два пъти в рамките на учебната година- в края на първи срок и в края на учебната година, чрез доклади към директора, становища, материали и рисунки;
- когато приключи осигуряването на обща подкрепа се завършва и плана
- провеждат се екипни срещи за обсъждане на нивото на ученика, за препоръки към развитието му и при необходимост;
- ако след три месеца обща подкрепа не се отчита напредък в развитието на ученика, класният ръководител информира родителят за необходимостта от допълнителна подкрепа.
- свиква се екипна среща, на която се констатира резултатите, завършва се планът, изготвят се доклади до директора и становища.
- в случай, че родителите не осигурят присъствието на ученика, директорът на училището писмено уведомява дирекция „Социално подпомагане“.

2. ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ

- Потребностите от допълнителното обучение се определят от Екип за подкрепа за личностното развитие към училище

- Допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците се предоставя въз основа на извършена оценка на индивидуалните им потребности.
- Оценката се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие на ученика, утвърден със заповед на директора на училището за конкретен ученик.
- За извършване на оценката родителят предоставя пакет от документи- заявление до директора на училището, статуси от проведени консултации- психологични, логопедични, медицински, документи съдържащи информация за здравословното състояние и социалното положение на детето, ТЕЛК/ЛКК/НЕЛК с приложена лична амбулаторна карта и документи имащи отношение към обучението му.
- Оценката на индивидуалните потребности на ученици в риск се извършва от ЕПЛР, в чийто състав включва: психолог, логопед, учители, класни ръководители.
- Оценката на индивидуалните потребности на ученици с изяви дарби се извършва от ЕПЛР, в чийто състав включва учители, психолог; Оценяват се конкретните области на изявените дарби и способности;
- Оценката на индивидуалните потребности на ученици с хронични заболявания се извършва от ЕПЛР, в чийто състав включва психолог, класен ръководител, учители, медицински специалист в сътрудничество с личния лекар
- Оценката на индивидуалните потребности на учениците, за които има индикации, че са със специални образователни потребности, хронични заболявания, с изяви дарби и в риск, се извършва в срок до 3 месеца от началото на учебната година и при установяване на необходимост от такава, като продължителността на оценяването е най- малко 14 дни.
- Оценката на учениците се извършва индивидуално от всеки специалист в екипа при отчитане на силните страни и възможностите за участие в образователния процес
- Оценката на учениците се извършва съгласно Карта за оценка на индивидуалните потребности на ученика
- Всеки специалист от екипа попълва съответната на неговата компетентност част от Картата за оценка, като отделните части се съгласуват между специалистите и се вписва общо становище
- Изпращат се документи до РЦПППО гр. Стара Загора за повторна оценка- само в случай, че ученикът не е бил на допълнителна подкрепа.
- Родителят писмено изразява в Карта за оценка съгласието/несъгласието си с извършената оценка от екипа
- На родителя се предоставя копие от Картата за оценка, при поискване
- При несъгласие с оценката от страна на родителя, той трябва да подаде заявление до директора на РЦПППО- град Стара Загора в 14 дневен срок от извършването на оценката
- При несъгласие на родителя с предложената допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученика, независимо, че е установена такава необходимост директорът на училището писмено уведомява дирекция „Социално подпомагане“;
- Допълнителната подкрепа за личностното развитие според вида си е:
 - **Краткосрочна**- обхваща периода от минимум една учебна година до максимум края на съответния етап
 - **Дългосрочна**- обхваща повече от един етап от степента на образование, повече от една степен на образование или е за целия период на обучение

2.1. Допълнителната подкрепа включва:

- Работа с ученик по конкретен случай

- Психо- социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания
- Осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти
- Предоставяне на обучение по специални учебни предмети за ученици със сензорни увреждания
- Ресурсно подпомагане
- До един месец след извършване на оценка на специалните образователни потребности се изготвя план за подкрепа за всеки ученик.
- Родителят се запознава с плана за подкрепа на ученика, като му се предоставя копие от него при поискване
- При необходимост се изготвят индивидуални учебни програми.
- Провеждат се задължителни три екипни срещи през учебната година и допълнителни при необходимост.
- Изготвят се доклади за развитието на учениците в края на първия и в края на втория учебен срок.
- ЕПЛР изготвя доклад за състоянието на приобщаващото образование към директора в края на сроковете.
- Работата с дете по конкретен случай е метод, който цели гарантиране на индивидуален подход при предоставяне на допълнителна подкрепа и включва:
 - Формулиране на случая
 - Оценка на индивидуалните потребности на ученика
 - Определяне на цели и действия
 - План за подкрепа
 - Взаимодействие и работа с подкрепящата среда
 - Оценка на резултатите
- Рехабилитацията на комуникативните нарушения се предоставя на всеки ученик с комуникативни нарушения като дейностите и продължителността им се определят в плана за подкрепа.
- При необходимост, по предложение на ЕПЛР се организират работни и игрови кътове за индивидуална работа или работа на пода, както и кътове за почивка.
- Директорът на училището заявява пред регионалната комисия за организиране и провеждане на НВО в регионално управление на образованието необходимите разумни улеснения за учениците, които имат нужда от такива, за да участват в НВО:
 - Осигуряване на удължено време за провеждане на изпита
 - Провеждане на изпита с помощта на материали на брайлов шрифт, уголемен шрифт, компютър или компютър със синтетична синтезаторна реч или провеждане на устен изпит
 - Осигуряване на учители консултанти
 - Самостоятелна зала по преценка на ЕПЛР
- Училището осигурява гъвкава и динамична организация на средата и пространството според различните потребности на учениците
- Преходът между институциите в системата на училищното образование се планира от координаторите в институциите с участието на родителя
- При преходите на учениците между институциите на предучилищното и училищното образование се предоставят плана за подкрепа, картата за оценка и документите на ученика.